

Mitä Veikkaus voi tehdä peliongelmiin ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi? - kokemusasiantuntijoiden näkökulmaa hallintoneuvostolle!

12.12.2019 info Veikkauksen hallintoneuvostolle

Kokemusasiantuntija
Kokemusasiantuntija
Hankesuunnittelija
Toiminnanjohtaja

Johanna Laurell
Jenna Mäkelä
Markus Sjöholm
Lassi Rajamäki

Pelirajat'on -Vertaistukea rahapeliongelmaan

- **Vertaisryhmiä** pelaajille & läheisille ympäri Suomea
  - n. 20 paikkakuntaa vuosittain
  - 12 vkoa, kevät+syksy
  - 340 osallistujaa 2018
  - yli 130 koulutettua vertaisohjaajaa
- Vertaistukea **puhelimessa & verkossa**
- **Voimavarakursseja, lomina ja keskustelutilaisuuksia**
- **Tukihenkilötoimintaa** hoidon yhteydessä
- **Kokemusasiantuntijatoimintaa**
- 6 työntekijää Helsingissä

Suomalaisten rahapeliongelma lukuina!

- **18,3 %** pelaa riskitasolla (2011: 16,1 %)
- **3,3 %** (124 000 hlö) oli rahapeliongelma (2011: 2,7 %)
- **1,3 %** (49 000 hlö) oli rahapeliriippuvuus
- **19 %** on ongelmallisesti pelaava läheinen (730 000)

(Lähde: THL – Suomalaisten rahapelaaminen väestökysely 2015)

Pelirajat'on -ryhmästä apua hakeneella ongelmapelaajalla on...

- k.a. 11 (salattua) vuotta ongelmapelaamista
- k.a. 26 000 € pelivelkaa
- 76 %:lla on itsetuhoisia ajatuksia
- 12 % on yrittänyt itsemurhaa

..Haitat seuraavat vuosikymmeniä..

Ongelmapelaamisen kesto	N=107
Itsetuhoisuuskysymykset	N=78
Velkakysymys	N=121

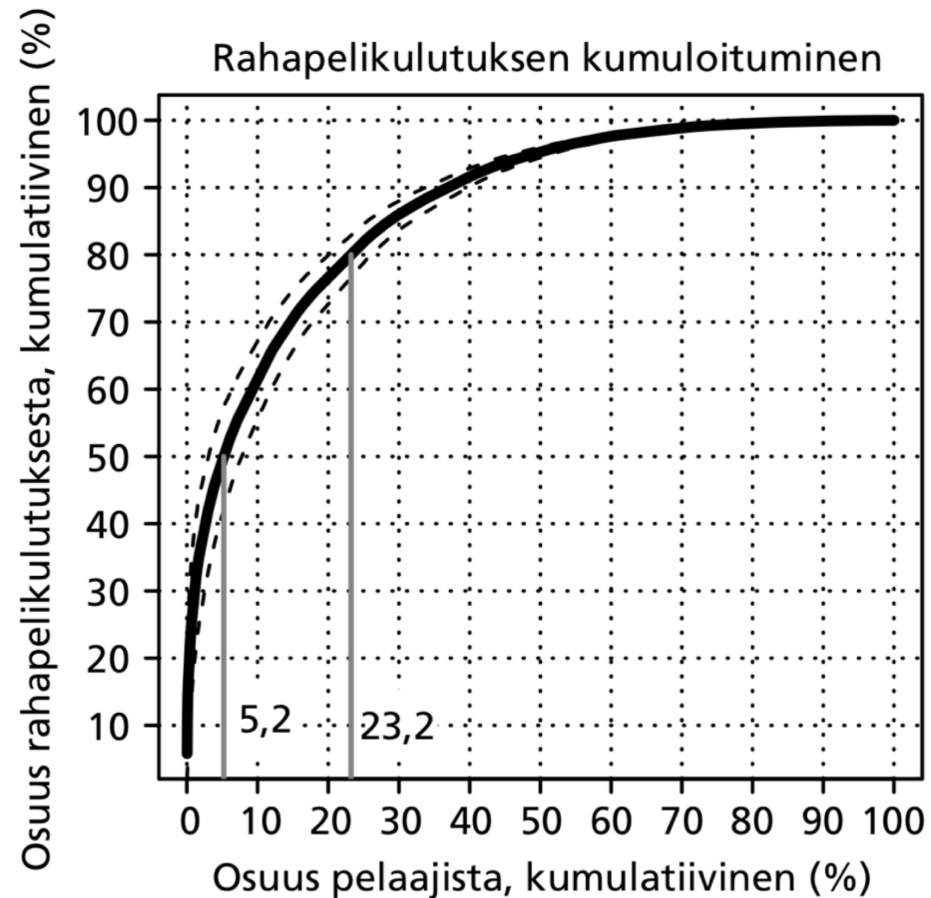
(Aineisto: Pelirajat'on -ryhmissä toteutettu Rahapelaamisesta pitää puhua -selvitys (2018):

<https://sway.office.com/iL2hBTDI7zJ2wFhq>)

5 % pelaajista = puolet tuotoista!

Lähde: Salonen & co (2017):
Suomalaisten rahapelikulutus –
keneltä rahapeliyhtiöiden tuotot
tulevat?

Kuvio 1. Rahapelaamisen kokonaiskulutuksen kumuloituminen pelaajien keskuudessa.

**SELVÄÄ ON, ETTÄ PELIHAITTOJEN VÄHENTÄMINEN
JOHTAA PELITUOTTOJEN LASKUUN!**

Miten ongelmia ehkäistään nyt?

Näin Veikkaus ehkäisee peliongelmiä

- Veikkaus huolehtii siitä, että alle 18-vuotiaat eivät pelaa Veikkauksen pelejä. Koulutamme myyntipaikkojen henkilöstön kysymään papereita ja estämään alaikäisen pelaamisen. Estämme alaikäisten pääsyn myös pelisaleihin sekä veikkaus.fi:hin. Veikkaus myös valvoo ikärajojen noudattamista myyntipaikoissa.
- Veikkaus tekee vastuullisuusarvion kaikkiin peli-ideoihin. Korkeamman riskin peleissä on asetettu kaikille pelaajille yhteiset rajat. Sisäministeriö hyväksyy kaikkien pelien säännöt.
- Veikkaus kertoo peleistä avoimesti pelaajan tarvitsemat tiedot, kuten mm. pelisäännöt, voittosummat ja kohdetiedot.
- Veikkaus ei anna markkinoinnissaan väärää kuvaa voittamisen mahdollisuuksista. Katso markkinointiviestinnän eettiset ohjeet
- Veikkaus seuraa asiakkaiden pelikäyttäytymisessä tapahtuvia muutoksia ja tunnistaa riskipelaajat Vastuullinen asiakkuus -mallin avulla. Veikkaus tarjoaa tunnistetuille asiakkaille personoitua vastuullisuusviestintää.
- Myyntipaikoissa, Casinolla ja pelisaleissa on tarjolla tietoa ja tukimateriaalia niille, joiden pelaaminen ei pysy hallinnassa. Casino voi myös asettaa asiakkaalle pelikiellon.
- Veikkaus kannustaa rekisteröitymään Etuasiakkaaksi ja pelaamaan myyntipaikoissa Veikkaus-kortilla, sillä pelaajan tunnistaminen mahdollistaa pelaamisen hallinnan välineiden hyödyntämisen, esimerkiksi oman pelihistorian seuraamisen ja pelirajat.
- Veikkaus rahoittaa peliongelmissa auttavan Peluuri-palvelun toimintaa lähes miljoonalla eurolla vuodessa.
- Veikkaus maksaa vuosittain yli 2 miljoonaa euroa sosiaali- ja terveysministeriölle pelihaittatutkimukseen sekä peliongelman ehkäisyn ja hoidon kehittämiseen arpajaislain mukaisesti.

Tutkimusten perusteella puutteita!

**Vain netissä & nopeatempoisille
(pl. pokeri , vedonlyöntipelit yms.)
-1000 € / pv tai -2000 € / kk.**

**Ongelmien ehkäisemiseksi
tarvitaan muuta tietoa.**

Mistä saa oikean kuvan? Päävoiton mahdollisuutta automaatissa ei kerrota. Palautusprosenttia ei avata.

Jotain muutakin kuin Personoitua vastuullisuusviestintää?

Peluurin esite, ei muuta?

Vielä on tehtävää!

Kokemusasiantuntijat mukaan kehittämään?

Laaja tarjonta ja mainonta ei ehkäise haittoja!

Veikkaus poistaa jopa viidenneksen peliautomaateista: "Jatkossa yhdessäkään myyntipaikassa ei ole seitsemää automaattia enempää"

88 prosenttia nuorista saa pelata rahapeliautomaateilla ilman valvontaa

5.2.2018 9:16 Aamuset

Tuleva pakollinen tunnistautuminen estää alaikäisten automaattipelaamisen, muttei altistumista

"Veikkauksen tulee puuttua paremmin nuorison ja jopa lasten pelaamiseen. Tätä tulee vastaan turhankin usein, että aikuinen ja lapsi pelikoneella, ainakin kotikuntani kaupoissa. Nuoret saavat myös pelata kaikessa rauhassa."

KAIKKIEN PELIEN PAKOLLINEN TUNNISTAUTUMINEN 2023 TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA EHKÄISYYN!

Veikkaus laajentaa tunnistautumispakkoa, koskee myös lottoa – tuotto vähenee toimitusjohtajan mukaan 150–200 miljoonaa euroa

RAHAPELIYHTIÖ Veikkaus suunnittelee, että kaikki sen pelit raaputusarpoja lukuun ottamatta ovat pakollisen tunnistautumisen piirissä vuonna 2023.

Uudistus on tarkoitus toteuttaa vaiheittain. Viimeisessä vaiheessa vuonna 2023 tunnistautumisen piiriin tulevat myös pelisalit ja kuponkipelit, kuten lotto.

**REILU UUDISTUS – JOS
TOTEUTUU..?**

**TYÖKALUT RATKAISEVAT,
PELKKÄ TUNNISTAUTUMINEN
EI VIELÄ RIITÄ!**

**THL:LE PÄÄSY DATAAN –
TERVEYSTIETOA!**

(Rahapeli)riippuvainen ei aluksi havaitse tuhoisaa toimintaansa.

Kun havahtuu, pelaamisesta eroon pääsy tuottaa kovasta yrityksestä huolimatta suuria vaikeuksia.

1. Mitä Veikkaus voi tehdä auttaakseen ihmisiä hallitsemaan rahapelaamistaan?

2. Mitä Veikkaus voi tehdä estääkseen riippuvuuden syntymistä?

Arpajaislaki: "Rahapelit on toimeenpantava siten, että rahapelitoimintaan osallistuvien oikeusturva taataan, väärinkäytökset ja rikokset pyritään estämään sekä pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja ehkäistään ja vähennetään"

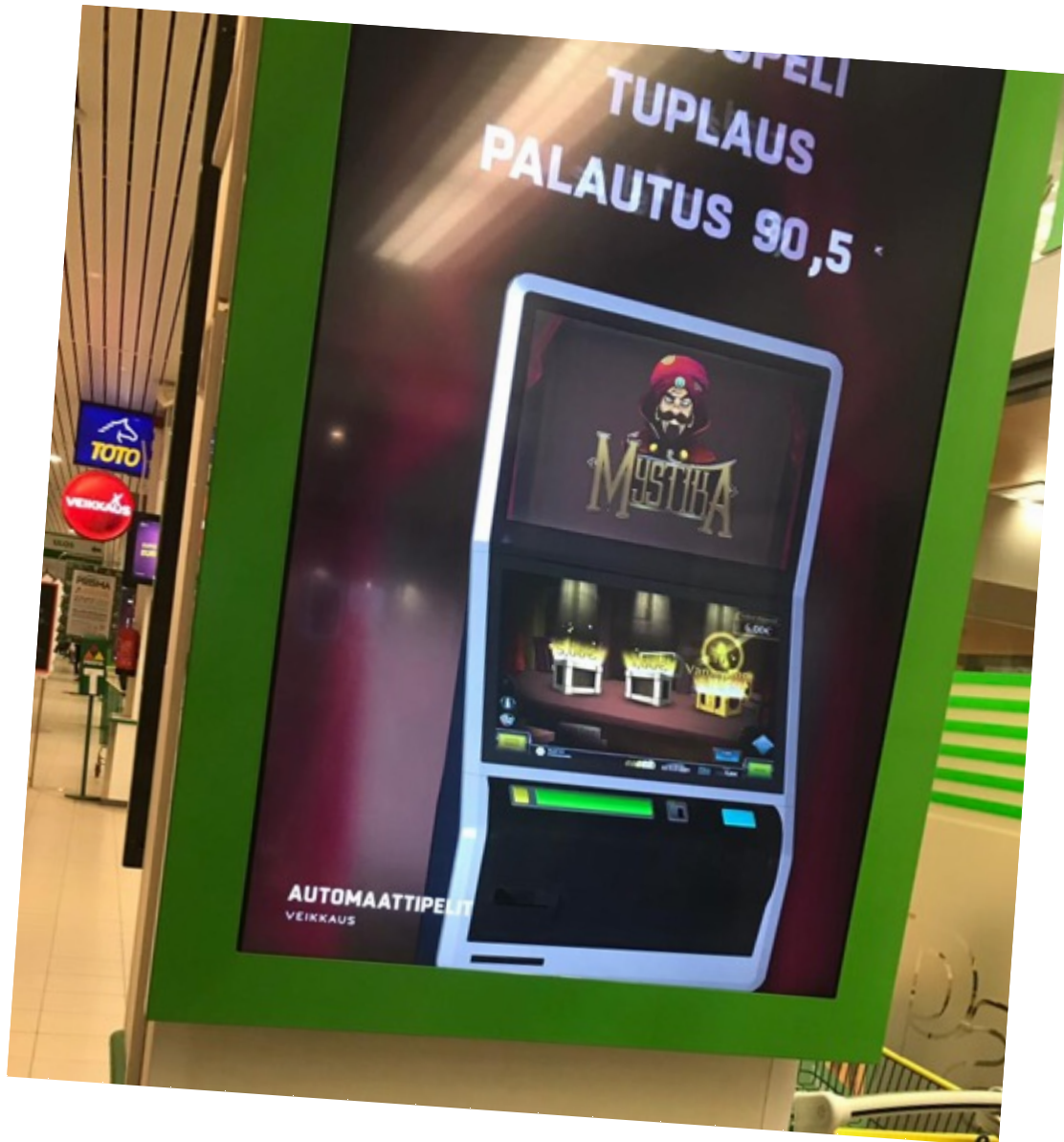

1. KAIKILLE: INFORMAATIOTA & HALLINTATYÖKALUJA

2. RISKIPELAAJILLE: HAVAHDUTTAMISTA & RAJOJA

3. ONGELMAPELAAJILLE: AUTTAMALLA LOPETTAMAAN

KAIKILLE: INFORMAATIOITA PELEISTÄ – TILANNE NYT!

Painosmäärä 1 000 000 kpl

Noin joka kahdes- arpa voittaa toista

Päävoitot 20 000 €

Hinta 10 €

$81\,013 / 1\,000\,000 = 8,1\%$

Voitto €	kpl
20 000	3
5 000	10
1 000	300
500	700
200	2 000
100	8 000
50	20 000
20	50 000
~~10~~	~~80 000~~
~~5~~	~~348 000~~
Yht. 6 500 000 €	509 013

KAIKILLE: INFORMAATIOA PELEISTÄ – MITÄ TULISI KERTOA?

Australian Gaming Machines Player Information Booklet

How the machines work

Chance

To play a gaming machine is to play a game of chance.

Tossing a coin involves chance - there are two outcomes each with an equal chance of occurring (that is, 'Heads' or 'Tails'). In the language of chance, we say that the chance of 'Heads' is one in two (1:2), or 0.5, or 50% - they all mean

Randomness

Modern gaming machines use computer technology to control and operate all functions from coin or note insertion, bets, button use by players, and so forth INCLUDING determining the outcome of each game.

Chances of Winning

The chance of winning prizes advertised on gaming machines in range from extremely rare to relatively frequent. Generally, the more unlikely it is to occur. The following table describes some winning on a typical five reel poker machine. This information is available either in leaflet form or on screen for each machine in

[Machine Designation]: CHANCES OF WINNING	
Prize Value	Chance of the Prize happening on a single play-line (including scatters) 1 chance in:
More than 500	10,198
200 to 499	2,669
100 to 199	700
200	

Player Return Percentage

Modern gaming machines have an expected player return rate.

This means that, of the total value bet, a certain proportion is expected to be returned to players in winnings.

The expected proportion of wins to bets is known as the "Player Return Percentage". Note the use of the word 'expected' - it underlines a very important concept in understanding how machines work.

KAIKILLE: INFORMAATIOA RISKEISTÄ & RIIPPUVUUDESTA

”Veikkauksen tulisi kertoa pelaajilleen, että he voivat sairastua ja niin on käynyt monelle. Se ei ole typeryyttä.

”Jakamalla tietoa rahapeli riippuvuudesta esim. tunnistautumisen yhteydessä.”

”Pelaamisen riskeistä varoittavia esimerkkejä jakoon. Ulkopuolinen taho tekemään Pelaa maltilla -mainokset.”

”Pelaamisesta annetaan ainoastaan positiivisia mielikuvia. Jos en olisi uskonut Veikkausta, että ’suomalainen voittaa aina’, olisi taloustilanteeni nyt turvatumpi.”

Do I have a
gambling problem?

If you answer “YES” to one or more of these questions,
you may have problems with gambling

- ◆ Do you think a lot about your previous or next gambling venture?
- ◆ Do you get irritable if you cannot gamble?
- ◆ Do you find yourself increasing the amounts you gamble?

Näin pelaajat voivat hallita pelaamistaan **..(netti)työkalut vuotavat nyt!**

Ei mitään ylärajaa rahansiirrolle!

- Verkkopelaamisessa ennen rahansiirtoa pelaajan on asetettava rahansiirtorajat vuorokausi- ja kuukausitasolle. Rahansiirtoraja on maksimisumma, jonka voi siirtää pankkitililtä Veikkauksen pelitilille vuorokaudessa ja kuukaudessa.
- Verkkopelaamisessa nopearytmisiä pelejä pelaavan (kasinopelit, pöytäpelit, eBingo, nettiarvat, Syke, Pore, Matkapeli ja Virtuaalivedot) tulee asettaa pelaamiselle tappiorajat vuorokausi- ja kuukausitasolle. Tappiorajat ovat summat, jotka voi enintään hävitä vuorokauden ja kuukauden aikana.
- Verkkopelipalvelun aikamuistuttaja muistuttaa ajankäytöstä 60 minuutin kuluttua palveluun kirjautumisesta. Muistuttimen voi säätää näkymään tiheämmin Oma Veikkauksesta.
- Verkkopelaamisessa monipuoliset pelineston mahdollisuudet:
  - Pelaaja voi asettaa pelejä tai peliryhmäkohtaisen pelineston haluamakseen ajaksi kalenterinäkömästä maksimissaan vuodeksi. Pelaaja voi estää myös peliautomaattien pelaamisen Etuasiakkuuteen liitettyllä maksukortilla.

Max nyt:
- 1000€/pv
- 2000€/kk

Pieni osa peleistä..

Pelien asentaminen työlästä. Jos sallit netissä vain loton, vaatii min 138 klikkausta + keston valitsemisen kalenterista.

- Verkkopelipalvelun jokaisella pelisivuilla voi estää kaiken digipelaamisen seuraavan vuorokauden loppuun asti erillisellä Estä pelaaminen -painikkeella.
  - Toistaiseksi voimassaolevalla pelinestolla voi estää oman pelaamisen pysyvästi.
- Pysyvää estoa ei ole. Eston saa vuoden jälkeen pyynnöstä purettua. Puretaan harkinta-ajan (3kk) jälkeen, ei sisällä haastatteluja yms.**
- Pelaaja voi seurata pelihistoriaa Oma Veikkaus -sivuilla. Myös myyntipaikoissa pelatut pelit näkyvät Oma Veikkauksessa aina kun käyttää Veikkaus-korttia pelatessa. **Kokonaisuus ei näy, tarkastelu mahdollista vain 1 kk jaksoissa ja max. vuosi taaksepäin!**

Pelien sisäänpääsyä ei tarkisteta. Pelikiellon voimassaolosta huomautetaan asiakasta, mikäli työntekijä tunnistaa.

- Asiakas voi erikseen estää pääsyn Casinolle ja pelisaleihin.

Esimerkki!

Nopeatempoisten pelien tappiorajoja (1000 € /pv & 2000 €/kk) nopeaa ja helppoa muokata!

25 € / 25 €
jäljellä

50 € / 50 €
jäljellä

2.12. klo 22:30: 25 €/vrk -> 1000€
1,5h kuluttua voin pelata
975 €:llä lisää. (Jos kk-rajani ei estä!)

Vuorokaudessa (1-1000€)

25 €

Kuukaudessa (1-2000€)

50 €

i Asettamasi uusi
vuorokausiraja **1000 €**
tulee voimaan **03.12.2019**
klo **00:00**

i Asettamasi uusi
kuukausiraja **2000 €** tulee
voimaan **01.01.2020** klo
00:00

HUOM:
*Minkäänlaisia
tappiorajoja ei voi
asettaa esim.!*

- pokerille
- vedonlyönnille
- lotoille
- kenoille
- raveille yms.

**Varmistakaa, että ihmisille on tarjolla helposti
ymmärrettävää infoa ja toimivat rajoitustyökalut!
Kokemusasiantuntijat mukaan suunnittelemaan?**

2. RISKIPELAAJILLE: Rajoja & havahduttamista!

Kaikkiin peleihin tehtävä tunnistautuminen ja pelaamisen estomahdollisuus haluttaessa. Tämä olisi helpottanut lopettamista ja pienentänyt velkasummaa, jonka otin pelaamiseen. Minulla oli käytössä rajat automaateille (pankkikortilla), mutta pystyin rajan täyttymisen jälkeen nostamaan rahaa ja pelaamaan lisää käteisellä.”

”Pelaajille tulisi antaa mahdollisuus ottaa pidempi kuin vuoden pelikielto, jota ei voi purkaa akuutin pelihimon iskiessä. Näin peliongelmansa jo tiedostanut voisi tehokkaammin rajoittaa omaa haittoja aiheuttavaa pelaamistaan ja saada toipumiseen tarvittavaa etäisyyttä pelaamiseen. Pelikiellon toteutumista pitäisi myös valvoa!”

RISKI- JA ONGELMAPELAAJILLE: Liikapelaamiseen puuttumista!

”Paljon häviävien asiakkaiden kanssa tulisi ottaa keskusteluyhteys: miksi pelaa paljon ja vaikka pakollinen puuttuminen pelaamiseen Veikkauksen toimesta, jos näyttää ettei pelaaja rajoita pelaamistaan tästä huolimatta.”

”Mitä useammalta taholta pelaaminen todetaan ongelmalliseksi ja omasta huolesta kerrotaan, sitä todennäköisemmin pelaaja alkaa pohtia oman pelaamisensa luonnetta. Vaikeneminen ylläpitää riippuvuutta.”

”Pääasia on, että asiaan puututaan hyvissä ajoin.”

”Pelisalien työntekijöiden valmiuksia tunnistaa ja kohdata sekä riski- että ongelmataason pelaamista tulisi kehittää, ja heitä itseään tukea työssään riittävällä tavalla esimerkiksi työnohjauksella, koska peliongelmiin seuraamien vierestä on henkisesti raskasta, erityisesti jos peliriippuvainen vielä kieltää oman ongelmansa ja ongelmaan havahduttamista tarvitaan.”

”Soitto pelaajalle kun pelaa riskiryhmässä”

”Peliyhtiö voisi varmistaa, onko asiakkaalla todella varaa pelata?”

3. ONGELMAPELAAJILLE: Auttamalla lopettamaan!

*"Punaisten pelien mainonta "tuoteinfona" tulisi lopettaa kokonaan. Nyt Veikkaus mainostaa mm. rahapeliautomaatteja, ilmoittamalla uusista ominaisuuksista ja suuremmista päävoitoista. Lisäksi se mainostaa suorissa urheilulähetyksissä livevetoa kertoimillaan. (ei ole tuoteinfoa vaan suoraa mainosta mielestäni). Tällainen mainonta kutsuu pelaamaan useammin ja aina isommilla panoksilla. **Ongelmapelaajan on helpompi olla pelaamatta, kun siitä ei muistuteta koko ajan.**"*

"Kaikkien pelikoneiden sijoittaminen pelisaleihin. Olisi ollut vähemmän ärsykeitä ja vähemmän hetken mielihohteen pelaamista yrittäessäni lopettaa."

*"Houkuttelevat äänet pois koneista & rahakaukaloon kilinän hälventävä pehmennys. **Harhaluuloni isoista voitoista olisi vähentynyt.**"*

Miten ongelmapelaaja näkee
arkisen kauppaympäristön?

